

Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet

ЗОБО «Центр підтримки угорської культури»

90202 Beregszász, Széchenyi u. 59 B.

Tel./fax: + 380 3141 42815, e-mail:titkarsag@mekk.uz.ua, kmmi@swi.net.ua Honlap:

www.kmmi.org.ua

KMMI Hírlevél, II. évfolyam, 3. (21) szám. 2010. január 29.

FONTOSABB ESEMÉNYEK, RENDEZVÉNYEK

Elismerések

* A Kárpátaljai Református Egyházkerület Zsinati Tanácsa által alapított Komjáthy Benedek sajtódíjat **Kovácsné Marton Erzsébet** kapta.

* A Magyar Kultúra Napja alkalmából az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) az idén is kiosztotta a Kárpátaljai Magyar Nívódíjakat:

Lehoczky Tivadar Tudományos Díj: dr. **Botlik József**, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanára, Kárpátalja történelmének aktív kutatója.

Kovács Vilmos Irodalmi Díj: **Fodor Géza** költő.

Egán Ede Gazdasági Díj: **Bíró Tibor** vállalkozó.

Linner Bertalan Egészségügyi Díj: dr. **Csovej István**, a Novák Endre Megyei Klinikai Kórház sebészeti osztály főorvosa

Hollósy Simon Képzőművészeti Díj: **Soltész Péter** festőművész, a MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesület társelnöke, az Ukrajnai Képzőművészeti Szövetség tagja

*A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet *Munkácsy Mihály Emlékplakettjét* **Matl Péter** szobrászművész és **Pomogáts Béla** irodalomtörténész vehette át.

*A MÉKK által alapított *Együtt Nívódíjakat* a folyóirat szerkesztőbizottsága tanulmány kategóriában **Fodor Géza** írónak, vers kategóriában **Füzesi Magda** költőnek, széppróza kategóriában **Nagy Zoltán Mihály** írónak ítélte oda.

*A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága - Anyanyelvi Konferencia idei *Okleveleit* **Pomogáts Béla** elnök adta át a következő értelmiségieknek:

Szemere Judit, a Beregi Hírlap főszerkesztő-helyezettese,

Nyikolajeva Irén, a Tiszabökényi Kulturház igazgatója,

Fuchs Andrea, a MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesületének titkára,

Kristofóri Gyöngyi, a Técsői Hollósy Simon Középiskola pedagógusa,

Hasznyuk Veronika, a Munkácsi Humán-pedagógiai Kollégium zenepedagógusa,

Duliskovics Iлона pedagógus, a Szolyvai Vasárnapi Iskola oktatója,

Szabó Tibor koreográfus, az eszenyi Ritmus néptánegyüttes művészeti vezetője,

Majoros Mónika, az Ungvári Járási Dobó István Középiskola Igazgatója.

* Sor került a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet a *II. Tehetséggondozási Program* keretében a korábban meghirdetett alkotói pályázat eredményhirdetésére, a díjak kiosztására vers, széppróza, grafika, műfordítás és fotó kategóriákban.

Díjazottak

Vers kategóriában: **Kurmai-Ráti Szilvia** I. helyezésezés, **Bojcsuk Zsanett** II. helyezés; **Délcegh Nikolett** III. helyezésezet. Különdíj: **Gazdag Vilmos, Mónus Dóra, Kósa Tímea.**

Próza kategóriában: **Pusztai Beatrix** I. helyezés, **Kurmai-Ráti Szilvia** II. helyezés; **Marofejeva Nelli** III. helyezésezet.

Műfordítás kategóriában: **Kurmai-Ráti Szilvia** I. helyezés, **Pliszka Mihály** II. helyezés.

Fotó kategóriában: **Kárpáti P. Zoltán** I. helyezés; **Lizák Alex** II. helyezés.

Grafika kategóriában: **Imre Ádám** I. helyezés, **Kárpáti P. Zoltán** II. helyezés, **Pugner Gergely** III. helyezésezet. Különdíj: **Deme Mária, Komáromi Mónika, Lizák Alex.**

* **dr. Szili Katalin**, az Országgyűlés volt Elnöke, a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma Állandó Bizottságának (KMKF) elnöke egy *parlamenti érdmével* és egy csengővel ajándékozta meg a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházat. Az ajándékot **Balácsi József** színházigazgató vette át.

Eseménynaptár

2010. Január 1. Ezen a napon méltatták Petőfi Sándor születésének 187. évfordulóját Ungváron a Petőfi-szobornál (MÉKK), Beregszászban a Petőfi-szobornál (BMKSZ, UMDSZ), Badalóban a református templomban a KMKSZ szervezésében.

2010. Január 2. Ungváron, a Kárpátaljai Állami Egyetem konferenciatermében rendezte meg a Magyar Köztársaság Ungvári Főkonzulátusa a Magyar Film Hetét.

2010. Január 10. A Kárpátaljai Vállalkozásfejlesztési Központ közreműködésével és az UMDSZ támogatásával a Nagyszőlősi Járási Könyvtár olvasótermében sor került a „Jó gyakorlat a falusi turizmusban” című oktatási program elméleti és gyakorlati záróvizsgájára. A falusi turizmus és vendéglátói tanfolyamot összesen 11 község (Nagyszőlős, Karácsfalva, Újhelyezés, Keresztur, Verbóc, Feketepatak, Tiszaújhely, Tiszaújlak, Királyháza, Tekeháza,

Szőlősgyula, valamint a beregvidéki Borzsova) jelentkezőiből közel 50-en végezték el, közülük 44-en sikeresen letették az elméleti és gyakorlati vizsgát is. A turisztikai tanfolyam szervezését, oktatását és vizsgáztatását **dr. Hanusz Árpád**, nyíregyházi tanszékvezető professzor által vezetett magyarországi tanárok bonyolították le. A rendezvényen jelen volt **Tarpai József**, az Ukrán-Magyar Területfejlesztési Iroda igazgatója, **Dupka György** megyei képviselő, a Kárpátaljai Vállalkozásfejlesztési Központ elnöke és **Fuchs Andrea** irodaigazgató.

2010. Január 11. Megtartotta soros ülését a Kárpátaljai Magyar Ösztöndíjtanács **Orosz Ildikó** KMÖT elnök és **Kincs Gergely** irodavezető szervezésében. A MÉKK-et **Dupka Nándor** jogász és **Juhász Sándor** programmenedzser képviselte.

2010. Január 13 - 15. Sárospatakon, az Újbástya Rendezvénycentrumban nemzetközi konferencia zajlott le *Dialogusok 2010* címmel a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakmai, Szakszolgálati és Közművelődési Intézet szervezésben. A magyar nyelvű oktatás és közművelődés Dél-Szlovákiában, Kárpátalján és Partiumban témakörben többek között előadást tartott **Orosz Ildikó**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Tanárképző Főiskola elnöke, valamint az „Új intézmények a közművelődés szolgálatában” témakörben **Dupka György** igazgató, aki bemutatta a Beregszászon székelő Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézetet. A rendezvény munkájában részt vettek **Tarpai József**, az Ukrán-Magyar Területfejlesztési Iroda igazgatója, valamint a Kárpátinfó című hetilap munkatársai.

2010. Január 15. Kárpátaljai vonatkozású program valósult meg Sárospatakon, az Újbástya Rendezvénycentrum Galériájában, ahol kiállítás nyílt a MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesület alkotóinak **Fuchs Andrea**, **Klisza János**, **Réti János**, **Soltész Péter**, **Soltész Krisztina** munkáiból. A 25 festményből álló tárlatot **Budai Erzsébet**, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakmai, Szakszolgálati és Közművelődési Intézet igazgatója nyitotta meg. A művészeket **Dupka György**, a MÉKK elnöke mutatta be. A kiállítás anyagát április végéig Borsod-Abaúj-Zemplén Megye különböző művelődési intézményeiben mutatják be.

2010. Január 15-17. Zentán a Magyar Kultúra Napja alkalmából sor került a Kárpát-medencei értelmiségi fórum és a Kárpát-medencei Magyar Közművelődési Kerekasztal tanácskozására a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet szervezésében. A rendezvény munkájában részt vett **Zubánics László**, a KMMI elnöke, **Szabó Tibor**, a KMMI művelődési részlegének vezetője, az eszenyi Ritmus Néptáncgyűttes művészeti vezetője, **Doma István** és **Kékesi Sándor** a KMMI szakmai tanácsadói.

2010. Január 20. A KMMI és a MÉKK meghívásának eleget téve kárpátaljai látogatásának első napján **Bacsikai József** beregszászi főkonzul kalauzolásával **dr. Szili Katalin**, a KMKF Állandó Bizottságának elnöke megtekintette a beregszászi konzulátust, felkereste a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolát, ahol **Orosz Ildikó** elnök és **Soós Kálmán** rektor fogadta.

2010. Január 20. A Magyar Kultúra Napja alkalmából szervezett rendezvénysorozat Beregszászban a Kölcsey Ferenc-emléktáblánál kezdődött a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) és a Beregvidéki Magyar Kulturális Szövetség (BMKSZ) szervezésében, ahol **Zubánics László**, a KMMI elnöke és az Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanács elnöke köszöntötte a megjelenteket. Ünnepi beszédet tartott **Pomogáts Béla** irodalomtörténész, a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága - Anyanyelvi Konferencia elnöke,

Scherczer Károly, a Beregszászi Konzulátus konzulja, **Gajdos István**, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöke, Beregszász polgármestere.

A koszorúzást követően az egybegyűltek a művészeti iskolába mentek, ahol a tanintézmény növendékei és pedagógusai ünnepi koncerttel méltatták a nevezetes eseményt.

2010. Január 20. *A magyar nyelv jövője a Kárpát-medencében.* A délutáni órákban a beregszászi rendezvénysorozat az Európa–Magyar Házban folytatódott, ahol *Értelmiségi Fórum 2010* eszmecsere keretében a felkért előadók a magyar nyelv jövőjéről fejtették ki gondolataikat. A több mint száz fős találkozót a díjak átadása, könyvbemutató és kiállítás tette még tartalmasabbá és színesebbé a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a MÉKK szervezésében.

Az eszmecsere előtt elhangzott **Bakos Kiss Károly** költő előadásában Kölcsey *Himnusza* és **Lőrincz P. Gabriella** tolmácsolásában Kölcsey *Huszt* című verse. A csapi **Filep Anita** gitárkísérettel kárpátaljai költőktől megzenésített verseket énekelt. Az elnöklő **Zubánics László** bemutatta a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet eddigi, sokrétű tevékenységét, amelyet 2008-ban az UMDSZ és a MÉKK hozott létre. *A magyar nyelv jövője a Kárpát-medencében* címmel vitaindító előadást tartott **Pomogáts Béla** irodalomtörténész, a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága - Anyanyelvi Konferencia elnöke, A támához hozzászólt **Gajdos István**, Beregszász polgármestere, az UMDSZ elnöke, **dr. Szili Katalin**, a KMKF Állandó Bizottságának elnöke, **Vári Fábián László**, József Attila díjas költő, a KMMI kisebbségi kutatási részlegének vezetője, az *Együtt* című folyóirat szerkesztőbizottságának elnöke. Zárszót **Dupka György**, a MÉKK elnöke, a megyei tanács képviselője tartott.

Sor került a Kárpátaljai Magyar Nívódíjak (UMDSZ), A KMMI Munkácsy Mihály Emlékplakett, az *Együtt* Nívódíj (MÉKK), az AK-oklevelek átadására és a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet a II. Tehetséggondozási Program keretében a korábban meghirdetett alkotói pályázat eredményhirdetésére, a díjak kiosztására. A fórum befejező részében **Dupka György** bemutatta az *Együtt* című irodalmi kiadványt, felhívta a figyelmet a Kárpátaljai Magyar Krónika legújabb számára és **Bartha Gusztáv: P pont, P pont P.** című dráma-gyűjteményére, amelynek illusztrációit **Matl Péter** szobrász készítette.

A rendezvény befejező részében a jelenlévők megtekintették **Matl Péter** kiállítását, amelyen bemutatásra kerültek eddig felállított és most elkészített köztéri szobrai, kispasztikái, a történelmi egyházak templomaiban megépített oltárai.

2010. Január 20. A Kárpátaljai Református Egyházkerület Püspöki Hivatalában **dr. Szili Katalin** elnök asszony **Bacskai József** beregszászi főkonzul kíséretében találkozott **Zán Fábián Sándor** püspökkel. A találkozó végeztével megkoszorúzta a Püspöki Hivatal kertjében álló mártír lelkészeknek emlékoszlopát.

2010. Január 20. A magyar kultúra napja alkalmából emléktábla-avatására került sor Beregszászban, az alábbi felirattal: „*Ebben a házban élt és munkálkodott dr. Forgon Pál, a Kárpátaljai Református Egyházkerület püspöke, a kárpátaljai lelkészképzés megalapítója és vezetője. Állította az „56-os Délalföldi Vitézek Közössége”.* Avatóbeszédett tanítványa, vitéz **Pocsai Vince** lekipásztor tartott, aki egyben megáldotta az emléktáblát, amelyet a kisgejőci vitéz **Csuka Béla** készítette el. Az emléktáblát **dr. Szili Katalin** és **ifj. dr. Forgon Pál** leleplezték le.

2010. Január 20. Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban. A Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház előadásában Wiliam Shakespeare *Ahogy tetszik* című darabját tekinthette meg Beregszász és Beregvidék közönsége a KMMI szervezésében. A zsúfolásig megtöltött színházban a darab megtekintése előtt a magyar kultúra napja alkalmából ünnepi köszöntőt mondott **Gajdos István** polgármester, az UMDSZ elnöke. **Dr. Szili Katalin** üdvözlő beszédében ugyancsak a kultúra összetartó erejéről, a nemzethez való tartozásról fejtette ki gondolatait.

2010. Január 20. A beregszászi színházi program után **dr. Szili Katalin** elnök asszony a jános Helikon Hotelben munkavacsorát adott a város és az UMDSZ vezetőinek.

2010. Január 21. A második napon **dr. Szili Katalin** Beregszászon megbeszélést folytatott **Bendász Dániel** görög katolikus esperessel és **Egressi Miklós** parókussal.

2010. Január 21. Munkácsi útja keretében **dr. Szili Katalin** megtekintette a derceni „Mebékélés a közös Európáért emlékművet”.

2010. Január 21. Találkozó a munkácsi tanítóképzőben. **Dr. Szili Katalin** és kísérete meglátogatta a Munkácsi Állami Egyetem Humán-Pedagógiai Kolledzsét, ahol beszédet tartott. Ezt köveően **dr. Szili Katalin** felkereste a római katolikus püspöki hivatalt és tárgyalt **Majnek Antal** megyéspüspökkel. A találkozót követően felkeresték a város híres szülöttje, Munkácsy Mihály mellszobrát és elhelyezték a tisztelet koszorúit.

2010. Január 21. Himnusz-mondó verseny Ungváron. Sikeresen lezajlott a *XII. Himnusz-mondó* verseny az Ungvári Dayka Gábor Középiskolában a KMMI, a MÉKK és az UMDSZ ISZ szervezésében, amelynek házigazdája és koordinátora **Árpa Péter** igazgató volt. Az Ungvári Dayka Gábor Középiskolában ezúttal két korcsoportban 39 vállalkoztak nemzeti imánk tolmácsolására. Az általános iskolások kategóriájában **ifj. Héder János** győzött, a két második helyezésezett **Szabó Szilvia** és **ifj. Kovács Péter** lett, a harmadik helyezésen **Magnuc Nikoletta** és **Ivánik István** osztozott. A Himnusz-mondó verseny győztesei a 9-11. osztályosok között: a versenyt **Molnár Izabella** nyerte **Simon Alexandra**, **Gorzó Katalin**, **Metenkó György**, **Derenák Gabriella** és **Palkó Krisztina** előtt. A zsűri elnöke **Horváth Katalin** nyelvész volt. Tagjai: **Horváth Sándor** költő, **Dupka Nándor**, az UMDSZ ISZ elnöke, **Láver Katalin** pedagógus.

2010. Január 21. A kora délelőtti órákban **dr. Szili Katalin Sziklavári Vilmos** ungvári főkonzul kíséretében Ungváron a Druzsba szállóban munkavacsorát adott a KMKSZ vezetőinek.

2010. Január 21. I.CARPATICA ART EXPO. Az ungvári Kárpátaljai Népművészeti és Népi Építészeti Múzeum kiállítótermében sor került az I.CARPATICA ART EXPO nagyszabású bemutatójára. Kiállítók: *Bartos József*, *Bartos Tatjana* (Beregszentmiklós), *Beleny Mihajlo*, *Puhlik-Beleny Magda* (Nevicke), *Csernyiga Gyula* (Nagybereg), *Fuchs Andrea* (Ungvár), *Harangozó Miklós* (Salánk), *Homoki Gábor* (Péterfalva), *Juhász László* (Oroszi), *Klisza János*, *Klisza Krisztina* (Ungvár), *Kutasi Xénia* (Bene), *Lőrincz Katalin*, *Nigriny Edit*, *Picur Zoltán*, *Réti János*, *Soltész Péter*, *Soltész Gabriella*, *Turák Angéla* (Ungvár).

A művészeket üdvözlölte **dr. Szili Katalin**, kihangsúlyozva szerepüket a magyar kultúra megőrzése és továbbadása terén, valamint **Jurij Hleba**, a megyei művelődési

főosztály vezetője, **Mihajlo Beleny** szobrász, **Borisz Kuzma**, az Ukrajnai Képzőművészeti Szövetség megyei elnöke, **Bársony András**, Magyarország ukrajnai nagykövete. A rendezvény befejező részében a szervezők bemutatták a MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesület 20 kiállító tagját, akik emléklapot is kaptak.

2010. Január 23. Ungváron a Nemzetiségek Kulturális Központjában megtartotta soros ülését a Kárpátaljai Nemzetiségek Ligáját újjászervező bizottság. A MÉKK-et **Kövér György** nemzetiségi szakértő, **Fuchs Andrea** programmenedzser és **Dupka Nándor** jogász képviselte. A Liga első Kongresszusára március 11-én kerül sor.

Összeállította: Dupka György, Zubánics László

Ön a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége hírlevelét olvassa. A hírlevél irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat, s bármely tag felvetetheti mások címét.

Vagy küldjön levelet a titkarsag@mekk.uz.ua, kmmi@swi.net.ua email címre.